

УДК 746:684.7

ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНЕ ВИКОРИСТАННЯ БАМБУКОВОГО ВОЛОКНА

Т.В. МАЛІК, Б.В. КОВАЛЬЧУК, С.Т. КУЛАЄВА

Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Після своєї появи в 11-16 столітті до н.е. бамбук використовувався переважно в Азії для виготовлення зброї, приладь побуту, будівництва, лікування та музичних інструментів, а ось в текстильній промисловості почав використовуватись лише в 20 столітті. Пекінський університет в 2001 був першим, хто отримавши акредитацію відкрив метод виготовлення бамбукової тканини.

А за допомогою сучасних відбілюючих хімікатів досяг успіху для комерційної доступності та продажу в Америці. Наскільки відомо, до 20 століття існували патенти в 1864 і 1869 що не досягли комерціалізацію бамбукового матеріалу. А в 1881 році з'явився патент про змішування бамбукового та вовняного волокна, що є попередником сучасної бамбукової пряжі. Загалом до результатів отриманих в 20 столітті витратили 100 років.

Бамбук легко вирощувати, збирати та транспортувати, тож він активно використовується в багатьох галузях виробництва, що робить його універсальною сировиною.

В архітектурі його використовують для будування будинків, терас, альтанок, тощо. Житло з бамбуку протягом століть виготовляли у східній півкулі, але зараз він стає популярним лише у західній частині світу. В сфері дизайну середовища, з бамбуку роблять будь-які меблі або прикраси для інтер'єру. Стиль поєднується з функціональністю та створюють відчуття затишку в будь-якому приміщенні. У Китаї їстівні пагони бамбука є особливою стравою, тому що вони гарно засвоюються, мають чудовий смак, велику харчову цінність і допомагають знизити рівень холестерину у крові.

Тканину з бамбуку виготовляють по всьому світу. Але основне її виробництво знаходиться в Китаї, де росте бамбук виду «Moso». Він є найвищим, серед усіх 130 видів бамбуку. В помірному кліматі він виростає від 4 до 12 метрів, а в ареалі 20-27 метрів. Саме цей вид бамбуку використовують для виробництва волокна, з якого, потім, шують одяг, постільну білизну, рушники, халати і використовують як наповнювач для подушок та ковдр.

Загалом, розрізняють 2 типи бамбукової тканини, в залежності від її технології виробництва: бамбукову вікозу та бамбуковий льон.

При виготовленні віскози, використовуються хімічні реагенти, які перетворюють бамбук у віскозну однорідну масу. Надалі пропускається через спеціальні барабани, які формують жорстку волокнисту масу. Потім її піддають тому ж кип'ятінню та обробкою паром—далі процес виготовлення повторює перший метод, з тим лише уточненням, що корисних речовин, які бояться впливу кислот та розчинників, в складі бамбукової тканини практично не залишається. Однак зберігаються фізичні властивості матеріалу. Тому цей матеріал буде більш дешевим та менш екологічно чистим.

Властивості бамбукової тканини:

- Містить в своєму складі антисептичні речовини що робить використання бамбукової постільної білизни, рушників і одягу особливо актуальним в літній період та під час хвороб.
- Має порожнисту структуру, завдяки чому вбирає велику кількість вологи та запахів, але водночас швидко просихає. Тож його активно використовують у спортивних тканинах, а особливо в двошарових.
- Бамбук - завдяки високій тепловій обробці волокон, не накопичує пил, а отже підходить для людей з алергією.
- Дає усадку тільки за високих температур, а оскільки він не мнеться, то і прасувати його необов'язково.

Багатосерійне виробництво будь-якої тканини вимагає складної обробки, що впливає на навколишнє середовище. Вирощування бамбуку вимагає набагато менше води, ніж наприклад бавовна, і не потребує великої кількості хімічних добрив або пестицидів. Але процес перетворення волокон бамбука в тканину хімічно інтенсивний і залишає значну кількість відходів. Це робить бамбукову віскозу значно менш екологічною, ніж бамбуковий льон, який отримують механічним способом, коли стебла подрібнюються і обробляються ензимами, в результаті чого утворюються волокна до 15 см в довжину. Отриманий таким способом матеріал має 100% екологічність.

Одяг з бамбукової тканини неймовірно довговічний та біорозкладний.

Компанія United Bamboo заснована у 1998 році двома кращими друзями – Туй Фам з В'єтнаму і Міхо Аокі з Японії, активно використовує бамбук у своїх лінійках одягу.

У Британії речами з бамбуку займається бренд ВАМ, який вражає асортиментом одягу для занять йогою та колекціями спідньої білизни.

«Еко-одяг» один з головних трендів в останні роки тільки набирає обертів. Дизайнери радять своїм покупцям звертати більше уваги на екологічні матеріали, які використовуються у виробництві одягу, і створюють більше речей з бавовни, льону, бамбуку і навіть коноплі.